

Додаток до МЕМУ №12-2006

Вступ до СОТ: три кроки до кінця переговорного процесу

Президент та Прем'єр-міністр визначили членство України в СОТ як політичний пріоритет. Однак рух України у цьому напрямку відбувається нерівномірно, що веде до подальшого відкладення перспективи членства країни у СОТ.

Для того, щоб закінчити переговори у грудні, Україна мала виконати три завдання. По-перше, Парламент мав прийняти 20 законопроектів. По-друге, Україна мала завершити переговори з Киргизією, яка замінила свою вимогу щодо повернення боргу вимогою про встановлення нульових зв'язаних тарифів щодо деяких товарів, що значно перевищує поточний рівень зобов'язань України в рамках вступу до СОТ. Нарешті, Україна мала домовитись про розмір сукупного виміру підтримки (СВП) сільського господарства. Успішне виконання цих завдань дозволило б Україні внести необхідні зміни у Звіт Робочої групи до зустрічі у грудні та, відповідно, завершити технічну частину переговорного процесу у 2006 році. У цьому випадку, було б реалістично очікувати рішення Генеральної Ради щодо членства України у СОТ у лютому 2007 року.

На жаль, незважаючи на значний прогрес, не всі кроки було здійснено. Зокрема, не було досягнуто домовленості з Киргизією та не було узгоджено рівень СВП. Більш того, не всі закони було прийнято: протягом листопада та початку грудня Парламент ухвалив 15 з 20 необхідних законів. Ще 5 законів було прийнято лише у першому читанні.

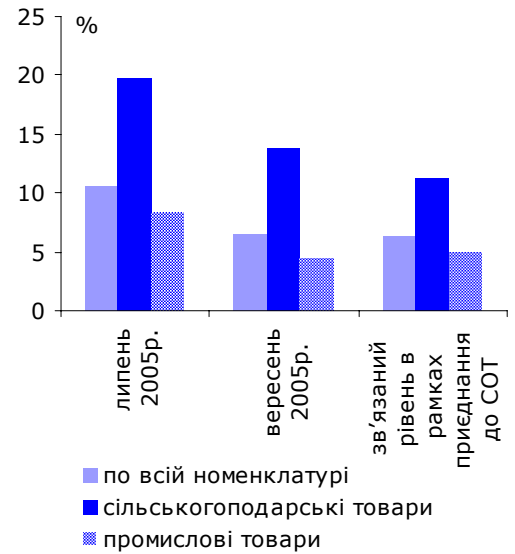
Необхідні 20 законів можна умовно розділити на п'ять груп: закони щодо послуг, щодо захисту прав інтелектуальної власності, щодо регулювання сільськогосподарського ринку, щодо експорту металів та інші закони. Закони щодо послуг стосуються застосування базового принципу СОТ – недискримінаційного доступу до ринків для окремих секторів та професій, як-то банківська справа, страхування, видавництво та адвокатська діяльність. Закони щодо захисту прав інтелектуальної власності включають перегляд регулювання у сфері лікарських засобів, правил походження товарів та визначення "контрафактних" товарів. Ці дві групи законів було повністю прийнято Парламентом у листопаді.

Традиційно найбільш спірним був пакет законів у сфері сільського господарства та харчової промисловості, а також законів щодо експорту металу. Три з восьми законопроектів з питань сільського господарства було прийнято лише у першому читанні, включаючи два закони про цукор – щодо встановлення квоти на імпорту цукру сирцю (раніше квота встановлювалась у поточному режимі шляхом щорічного парламентського голосування) та перегляду регулювання ринку цукру. Один закон було ухвалено з частковим урахуванням вимог СОТ. Він стосується необхідних змін щодо сплати ПВД на сільськогосподарську продукцію, які було прийнято лише частково, оскільки запровадження спеціального режиму оподаткування сільськогосподарських виробників було ще раз відстрочено до 2008 р., у той час як його скасування є однією з вимог СОТ. Лише у першому читанні було прийнято два законопроекти щодо експорту металу.

Тільки на початку грудня було нарешті прийнято інший спірний закон. Він стосується скасування заборони на імпорту автомобілів старших 8 років. Згідно з новим законом, цю заборону буде замінено економічними заходами, а саме запровадженням високого податку на першу реєстрацію в Україні автомобілів, які старші за 8 років.

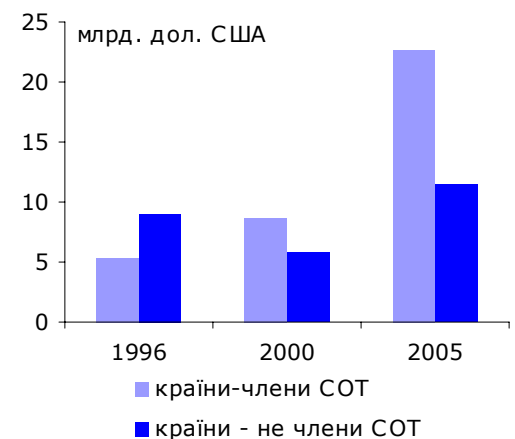
Сьогодні Україна вже ввела в дію більшість зобов'язань, які країна має виконувати після вступу до СОТ. У середині 2005 року було запроваджено близько 80% ввізних мит, які містяться у тарифній пропозиції, та ще до листопада 2006 року було гармонізовано основну частину законодавства. Зволікання із вступом України до

Середньоарифметичні ставки митного тарифу

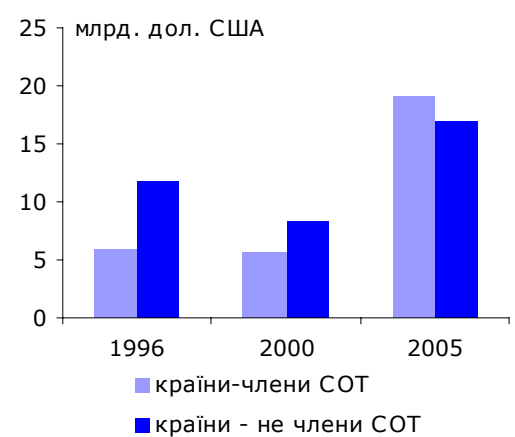
Джерело: Кабінет Міністрів

Товарний експорт України

Джерело: Держ комстат, розрахунки ІЕД

Товарний імпорту України

Джерело: Держ комстат, розрахунки ІЕД

Автор:
Вероніка Мовчан
Інститут економічних досліджень та
політичних консультацій

СОТ відстрочує здобутки від членства у цій організації, такі як кращий доступ до ринків третіх країн, включаючи скасування кількісних обмежень та введення режиму нації найбільшого сприяння для українського експорту до 150 країн, доступ до механізму вирішення спорів СОТ, а також можливість впливати на майбутні правила багатосторонньої системи регулювання торгівлі. Це також перешкоджає Україні почати двосторонні торговельні переговори з майбутніми членами СОТ, забезпечивши таким чином кращий доступ на їх ринки. Більш того, вступ до СОТ є необхідною умовою переговорів щодо створення зони вільної торгівлі з ЄС, який на сьогодні є найбільшим торговим партнером України. Тривале відкладання цих здобутків означатиме, що Україна взяла на себе більшість зобов'язань, але тимчасово втратила свої права.

Квартальні тенденції

Національні рахунки**		I 04	II 04	04	IV 04	I 05	II 05	III 05	IV 05	I 06	II 06	III 06
ВВП	млрд. грн.	64,7	79,0	100,5	100,6	84,3	97,5	119,4	123,6	102,0	122,8	...
Реальний ВВП	% дпр	12,7	13,7	14,0	8,5	4,9	3,4	1,4	1,7	3,2	7,3	...
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	14,6	16,8	13,1	16,2	14,3	17,7	17,0	17,1	19,7	19,9	...
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	3,3	1,0	5,0	10,1	6,1	0,0	1,0	4,0	2,0	7,3	...
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	18,4	6,5	4,6	12,9	-2,3	-0,5	0,2	0,3	8,2	10,4	...
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	18,1	19,9	10,5	8,6	-0,6	-14,0	-12,7	-15,5	-19,9	-11,2	...
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	13,8	7,3	6,7	7,8	2,8	3,2	3,9	-0,9	5,6	1,0	...
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-4,4	0,9	35,7	9,9	5,8	8,3	2,6	-7,4	4,1	2,9	...
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	23,9	16,3	12,5	9,4	7,0	1,8	-1,1	2,0	-2,9	5,4	...
Будівництво (реальна)*	% дпр	29,9	30,6	16,4	3,9	-8,4	-11,3	-8,5	-7,5	2,6	5,7	...
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	23,6	35,0	2,7	13,7	-2,1	-10,7	-11,7	-11,9	4,1	14,7	...
Транспорт (реальна)*	% дпр	10,1	8,0	12,3	10,5	6,6	5,7	2,8	7,8	3,4	9,7	...
Платіжний баланс												
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	1,4	2,3	2,1	1,1	1,6	0,6	0,4	-0,1	-0,7	-0,4	...
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	11,1	15,7	10,9	5,7	10,1	3,2	1,7	-0,4	-4,0	-0,2	...
Баланс товарів	млн. дол. США	933	1552	774	482	1020	-236	-1131	-788	-1288	-876	...
Баланс послуг	млн. дол. США	133	198	749	157	188	392	1035	191	176	401	...
Поточні трансферти	млн. дол. США	475	758	720	623	626	694	745	780	616	782	...
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	333	614	420	344	247	365	477	6474	662	1410	...
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	449	149	1313	156	397	923	90	1347	0	-264	...
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	7,9	9,6	12,1	9,5	12,0	13,1	14,3	19,4	17,3	17,6	19,1
Бюджет												
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	27,2	26,9	26,3	25,9	32,1	32,1	31,5	31,6	35,3	34,7	38,1
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	4,4	4,1	3,8	3,8	4,3	4,4	3,9	4,1	4,9	5,0	4,8
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	3,9	4,0	4,1	6,1	4,8	5,9	5,3	5,5	3,8	5,0	5,1
Податок на додану вартість	% від ВВП	6,2	5,7	5,1	4,1	8,6	9,2	7,9	7,9	10,4	10,1	11,6
Акцизні збори	% від ВВП	2,1	2,1	2,0	1,8	2,0	2,0	2,0	1,9	2,0	1,8	1,8
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	25,3	26,5	26,8	35,2	28,3	36,4	28,1	33,3	35,0	36,1	35,2
Поточні видатки	% від ВВП	22,4	22,7	21,7	27,2	26,5	33,6	24,0	28,9	32,8	32,6	29,8
Капітальні видатки	% від ВВП	2,9	3,8	5,1	8,0	1,8	2,7	4,1	4,23	2,2	3,5	5,4
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	1,9	0,4	-0,5	-9,3	3,7	1,0	-5,0	-1,8	-0,4	-1,2	2,1
Надходження від приватизації	% від ВВП	1,5	3,7	3,5	1,0	0,2	0,6	0,6	4,9	0,1	0,1	0,1
Ринок праці												
Середня зарплата (реальна)	% дпр	23,0	17,8	13,2	15,3	15,0	19,0	19,6	26,4	23,8	22,6	18,8
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	15,7	13,0	9,9	16,5	24,0	28,0	19,4	18,9	22,1	18,6	20,3
Рівень безробіття (за методологією МОП)	%	9,3	8,3	8,1	8,7	8,7	7,1	5,2	7,8	7,9	6,9	...
Банківський сектор												
Грошовий агрегат M0	% дпр	29,1	25,6	37,1	27,9	28,2	39,1	31,1	42,2	36,2	25,3	25,3
Грошовий агрегат M2	% дпр	45,4	44,8	51,5	32,3	38,9	37,4	31,3	53,9	39,2	36,6	36,6
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	69,4	67,3	67,9	26,2	28,3	31,6	30,4	90,8	54,6	41,1	41,1
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	67,0	61,7	55,2	54,3	51,8	45,4	46,4	59,1	54,5	66,2	66,2
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	56,8	52,1	44,3	29,4	28,3	32,6	43,4	58,7	59,8	53,7	53,7
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	63,6	56,2	43,5	32,2	33,1	36,8	47,1	66,3	72,0	82,1	82,1
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	141,7	102,7	82,7	57,1	49,5	53,0	70,1	84,6	87,6	86,7	86,7
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	47,4	49,3	50,9	54,2	54,4	56,1	59,7	61,8	63,1	63,4	63,4
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	17,2	16,6	17,0	17,6	17,0	15,4	15,4	16,4	15,8	15,5	15,5
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	12,2	12,1	12,6	12,2	12,1	11,0	11,3	11,7	11,5	11,3	11,3

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД

* зміна доданої вартості

** попередні дані

Примітки:

дпр до попереднього року

щ.р. щороку